

Марія О. Багорка¹, Людмила М. Пронько²,
Лариса Ф. Бондарчук³, Сергій П. Бондарчук⁴

УПРАВЛІНСЬКІ ІННОВАЦІЇ ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКІ БІЗНЕС-МОДЕЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

У статті досліджено значення управлінських інновацій та підприємницьких бізнес-моделей сталого розвитку як ключових чинників підвищення якості органічної продукції та зміцнення конкурентних позицій аграрного сектору. Підкреслено, що в умовах глобальної продовольчої нестабільності, кліматичних змін, зростання екологічної свідомості суспільства та вимог міжнародних ринків до безпечності харчових продуктів саме розвиток органічного виробництва набуває особливого стратегічного значення. Доведено, що інноваційно орієнтоване управління виступає основою формування сучасної системи органічного виробництва, спрямованої на забезпечення високої якості продукції, ефективного використання природних ресурсів і мінімізації негативного впливу на довкілля. Розкрито сутність управлінських інновацій у контексті підвищення результативності управлінських процесів, оптимізації використання ресурсів та підвищення якості управлінських рішень. Особливу увагу приділено застосуванню цифрових технологій, автоматизованих систем моніторингу, екологічного менеджменту та аналітичних інструментів контролю якості органічної продукції. Наголошено, що такі інновації забезпечують прозорість виробничих процесів, підвищують довіру споживачів і сприяють інтеграції українського аграрного сектору до міжнародного ринку органічної продукції. У статті визначено тенденції розвитку аграрної сфери України, акцентовано на поступовому зниженні частки сільського господарства у структурі валового внутрішнього продукту при одночасному зростанні обсягів експорту органічної продукції. Зазначено, що це свідчить про потенціал галузі до інноваційного оновлення та посилення її ролі у формуванні продовольчої безпеки. Обґрунтовано, що використання сталих бізнес-моделей, орієнтованих на принципи циркулярної економіки, соціальної відповідальності та раціонального природокористування, створює умови для підвищення ефективності господарської діяльності та поліпшення якості життя населення. Установлено, що поєднання управлінських інновацій із підприємницькими бізнес-моделями сталого розвитку створює синергетичний ефект, який сприяє одночасному досягненню економічних, соціальних та екологічних цілей. Підкреслено необхідність формування державної політики, орієнтованої на стимулювання інноваційного розвитку органічного виробництва, розбудову ефективної системи сертифікації, підтримку наукових досліджень і поширення найкращих управлінських практик. Реалізація таких підходів забезпечить підвищення якості органічної продукції, зміцнення конкурентоспроможності аграрного сектору, розвиток сільських територій та досягнення цілей сталого розвитку України.

Ключові слова. Управління, інновації, підприємництво, бізнес-модель, сталий розвиток, аграрні підприємства, якість, органічна продукція.

Табл. 7. Рис. 10. Літ. 16.

DOI: 10.32752/1993-6788-2025-1-291-6-19

¹ Marketing Dnipro State Agrarian and Economic University, Ukraine.

² Vinnytsia National Agrarian University, Ukraine.

³ Lutsk National Technical University, Ukraine.

⁴ Lutsk National Technical University, Ukraine.